

Konoplan

induplati glasilo delovne organizacije

induplati jarše

LETO XXXI.

JUNIJ 1983

Prisluhnimo mladim

Domovino se brani z življenjem, pesmijo, knjigo — znanjem... Domovino branimo mi vsi, naši sinovi in hčere, naš pionir in mladinec. Vse te vrednote, ustvarjalnost, lepote domovine so kot rdeča nit, ki se spleta in veje skozi življenje nas, naših zanamcev.

Mesec, ki je za nami, maj, mesec mladosti, ko govorimo in posvetimo več pozornosti mladini, njihovi ustvarjalnosti, akcijam in ko moramo priznati ustvarjalni nemir in težnje po napredku in uresničeva-

nju politike ekonomske stabilizacije. Saj se mladi zavedajo, da se le na ta način ustvarjajo pogoji za hitrejše reševanje najaktualnejših težav mladih — sem spada med drugim tudi zaposlovanje. Prisotna pa je tudi težnja, prevzeti svoj del odgovornosti za nadaljnji družbeni razvoj in obrambo pridobitev revolucije. Ravno zato je treba posvetiti več skrbi krepitvi odgovornosti in delovne discipline, negovanju moralnih vrednot in pravičnega odnosa mladih do učenja in

dela. S skupnimi močmi moramo zatirati marsikdaj porajajoče se mnenje, da se da živeti in bogatiti brez truda ali le z majhnim naporom. Povsod, na vseh področjih bi bilo potrebno okrepiti spoštovanje do dela, saj je prav v delu največje bogastvo.

Poleg tega mora biti mladina v prvih vrstah borec za neprestano krepitev bratstva, enotnosti in vzajemnosti vseh naših narodov in narodnosti. Ta velika pridobitev naše revolucije je bila in je temeljni kamen naše obrambe in zaščite in pogoj ne le za naš nadaljnji napredek, temveč tudi obstoj jugoslovanske večnacionalne skupnosti.

Da bomo obvarovali in dopolnjevali te vrednote, omogočimo mladim DELO, v katerem bodo sproščali svoja znanja, z besedo, pesmijo in ljubeznijo pa dokazali, kako so vredni in ponosni dejavniki v naši družbi.

Kristina Pungerčar

Uredniški odbor želi vsem članom delovne organizacije čim več prijetnih trenutkov na dopustu...

Volitve delegatov v samoupravne organe

Volitve delegatov v samoupravne organe delovne organizacije, TOZD in DSSS, ki so bile dne 26. 5. 1983 se je udeležilo naslednje število delavcev: v TOZD Proizvodnja je od 528 delavcev glasovalo 444, v TOZD Konfekcija je od 287 delavcev glasovalo 237, v TOZD Restavracija je glasovalo vseh 19 volilcev, v TOZD Maloprodaja je od 28 delavcev glasovalo 26, v DSSS pa jih je od 111 glasovalo 89. Rezultati glasovanja so sledeči:

V DELAVSKI SVET DELOVNE ORGANIZACIJE so bili izvoljeni naslednji kandidati:

Za mandatno dobo dveh let:
IZ TOZD PROIZVODNJA:
Angela Kukovec (tkalnica)
Zofija Pipan (oplemenitilnica)
IZ TOZD KONFEKCIJA:
Mimi Pollak (Radomlje)
Dorca Korošec (Mengeš)
IZ TOZD RESTAVRACIJA:
Hilda Freljih
IZ TOZD MALOPRODAJA:
Pavla Makovec
IZ DSSS:
Ivica Česnik

V DISCIPLINSKO KOMISIJO DELOVNE ORGANIZACIJE so bili izvoljeni naslednji kandidati:

Za mandatno dobo dveh let:
IZ TOZD PROIZVODNJA:
Vinko Kušar (vzdrževanje)
Slavko Petek — zunanji član
IZ TOZD KONFEKCIJA:
Marija Peterka (Peče)
Stane Štih (Mokronog)
Ranko Cukrov — zunanji član
IZ TOZD RESTAVRACIJA:
Slavi Hafner
Stane Kramberger
Marija Poljanec
Ida Štrukelj
IZ TOZD MALOPRODAJA:
Breda Gorjup (Jarše)
Vida Koželj (Jarše)
Anto Barbarić (Sarajevo)
IZ DSSS:
Franc Rihtar
Majda Zargi

V ODBOR SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE DELOVNE ORGANIZACIJE so bili izvoljeni naslednji kandidati:

Za mandatno dobo dveh let:
IZ TOZD KONFEKCIJA:
Ivan Vesel (Radomlje)
IZ TOZD RESTAVRACIJA:
Marija Jemec

V DELAVSKI SVET TOZD PROIZVODNJA so bili izvoljeni naslednji kandidati:

Za mandatno dobo dveh let:
Matija Burja (predilnica)
Marjan Makovec (tkalnica)
Cecilija Pirnat (tkalnica)
Marija Narat (oplemenitilnica)
Marjan Pipan (vzdrževanje)
Valentin Pučko (vzdrževanje)
Za mandatno dobo enega leta:
Drago Hudomal (vzdrževanje)

V ODBOR SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE TOZD PROIZVODNJA:

Za mandatno dobo dveh let:
Anton Hren (tkalnica)
Nevenka Ulčar (oplemenitilnica)
Za mandatno dobo enega leta:
Marija Šarec

V DELAVSKI SVET TOZD KONFEKCIJA:

Za mandatno dobo dveh let:
Pepca Hrovat (Radomlje)
Jernej Orehek (Radomlje)
Dani Bergant (Mengeš)
Stanka Koncilja (Mengeš)
Valentin Oštir (Mokronog)

V ODBOR SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE TOZD KONFEKCIJA:

Za mandatno dobo dveh let:
Zdenka Stefančič (Mengeš)
Nada Lenarčič (Mokronog)

V ODBOR SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE TOZD RESTAVRACIJA:

Za mandatno dobo dveh let:
Stane Kramberger

V DELAVSKI SVET DSSS:

Za mandatno dobo dveh let:
Ivan Kamenšek
Ivan Pirc
Karmen Škrbec-Flego
Ana-Marija Zupan

V ODBOR SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE DSSS:

Za mandatno dobo dveh let:
Stana Hiršman
Juš Lesjak
Za mandatno dobo enega leta:
Darinka Hrovat

ZASEDANJA DELAVSKIH SVETOV

Na zasedanjih delavskih svetov (razen DO) so člani delavskih svetov najprej konstituirali in izbrali predsednike oziroma namestnike.

TOZD PROIZVODNJA:

Janez Belaj — predsednik
Marjan Pipan — namestnik

TOZD KONFEKCIJA:

Nikolaj Vodlan — predsednik
Jernej Orehek — namestnik

DSSS:

Danica Blejc — predsednik
Ivanka Bergant — namestnik
Novo konstituirani delavski sveti so potrdili izid volitev in imenovali izvršne odbore delavskih svetov in komisije za delovna razmerja in osebne dohodke po posameznih TOZD in DSSS.

TOZD PROIZVODNJA:

Izvršni odbor DS

Janez Belaj
Matevž Burja ml.
Majda Kern
Suzana Kotnik
Marjan Makovec

Komisija za delovna razmerja

Milena Brojan
Rajko Birk
Tone Plaznik
Stanka Rokavec
Pavle Zupan

Komisija za osebne dohodke

Nežka Dormiš
Kristina Galun
Zlata Novak
Valentin Pevec
Drago Šarc

TOZD KONFEKCIJA:

Izvršni odbor DS

Ana Seršen
Milena Oražem
Milica Ribič
Marija Cerar
Marija Slinkar

Komisija za delovna razmerja

Zdenka Kladnik
Ana Semprimožnik
Kristina Pungerčar
Vera Strel
Heda Urankar

Komisija za osebne dohodke

Jelka Kos
Tončka Robavs
Stanka Lederer
Tončka Škrjanec
Helena Uštar

DSSS:

Izvršni odbor DS

Boža Baškovič
Ivan Pirc
Fani Žerak
Dane Andromako
Irena Polajnar

Komisija za delovna razmerja

Boža Boškovič
Lidija Petaci
Marinka Hribernik
Jože Lavš
Franc Puhan

Komisija za osebne dohodke

Ivan Kamenšek
Albinca Kosmač
Tončka Žagar
Bernarda Pavlič
Majda Marolt

Na novi kosilnici mora biti človek več tudi voznških spretnosti

Naš pomenek

Tov. Ano Lajevec, vodjo TOZD Maloprodaja in tov. Maksa Kramberger, vodja TOZD Restavracija in počitniški domovi smo zaprosili, naj nam kot novo oziroma ponovno imenovana na dela in naloge vodja omenjenih TOZD na kratko opišeta, kako sta zadovoljna z rezultati dela, kakšne so težave, ki se ponavljajo iz dneva v dan, pa besedo o nalogah, predvidenih za naprej..., sicer pa preberite!

Ana Lajevec

Kakšna je bila pravzaprav moja pot?

Po končani srednji tekstilni šoli sem v letu 1964 prišla v delovno organizacijo, na dela in naloge v takratni tržišni službi; kmalu nato je sledilo delovno mesto vodja ekonomske propagande in obenem s tem sem postala tudi urednica Konoplana. Naj ob tem omenim večne težave v zvezi z gradivom oziroma prispevki, tudi v tistih, preteklih letih. Potem sem se znašla v komerciali kot referent za prodajo na domačem trgu (Srbija, BiH, Črna gora, Makedonija) in nato vodja prodaje na domačem trgu. Počutila sem se prijetno; rada imam ljudi, rada se z njimi pogovarjam, delo je bilo pestro, tistih 8 ur je pravzaprav velikokrat prehitro minilo. Poleg tega sem ob delu tudi študirala na višji upravni šoli in mi pravzaprav prostega časa res ni ostajalo veliko. Z odhodom tov. Fanike Zajc sem prevzela njevo delo, najprej nekaj mesecev kot VD, s l. 5. 1983 pa sem imenovana na dela in naloge vodje TOZD Maloprodaja.

Težave? Kaj bi ob tem navedla?

Mogoče je ob vsesplošnem pomanjkanju izdelkov problematično že samo usklajevanje med trgovinami, to predvsem v prodajalni v Sarajevu in Beogradu. Saj vse delo poteka v glavnem le telefonično. V teh »stabilizacijskih« letih se odražajo težave v sami proizvodnji tako zaves, šotorov, prigrad... in je samo povpraševanje po nakupu veliko večje od proizvodnje. Poleg tega smo vezani na izvoz, saj je pravzaprav sam izvoz oziroma devize tudi pogoj, da lahko sploh kaj naredimo za domači trg. Kar se tiče dela samega, ni težav. V teh 20 letih pač spoznaš ljudi, samo delo v tovarni, delovne oziroma tehnološke postopke... vse to ti pomaga pri reševanju težav, na katere naletiš oziroma s katerimi se srečuješ. Res pa je, da so dnevi, posebno sedaj, v sezoni, ko so nenehni telefonski pogovori pravzaprav ubijajoči, vsaj to nenehno opravičevanje, nekako v tem smislu: »Ni še... prosim, pokličite kasneje...« Nekaterim je pač težko razumeti in nam očitajo, ker ni na

voljo prigrad, šotorov, oziroma izdelkov, ki jih želijo. Navsezadnje ima naša firma le sloves kvalitete; to se še bolj odraža v sedanjem času, ko ni na voljo več toliko denarja, zato kupec še bolj stremi po kvaliteti.

S sodelavci se razumemo, nesoglasij ni. Poleg tega so v glavnem že vsi z dolgoletnim delovnim stažem, pa tudi poznamo se že od prej. Upam, da bo v tako prijetnem vzdušju potekalo delo in odnosi med sodelavci tudi vnaprej.

Maks Kramberger

V DO Induplati Jarše sem prišel leta 1975. V teh — dveh mandatnih dobach, ki sta za mano, smo v TOZD Restavracija preuredili praktično vse prostore, namenjene za shrambo in predelavo živil. Naj omenim, da so bili vsi prostori in oprema dotrajani in jih je bilo potrebno iz sanitarno-tehničnega pogleda obnoviti. V tem času je prišlo tudi do preselitve izdaje prehrane za delavce DO in smo lahko restavracijske prostore usposobili tudi za delo z »zunanji« gosti. Ob tem podatek, da ustvarimo preko 50 % prometa, ki je vezan na »zunanje« goste; predvsem številčno večje skupine: razne zabave, poroke... Celotno renoviranje se je financiralo iz lastnih sredstev, predvsem amortizacije in ostankom dohodka. Nominalni promet je rasel na račun dviganja cen, medtem ko fizični promet povečujemo letno za ca. 2—3 %.

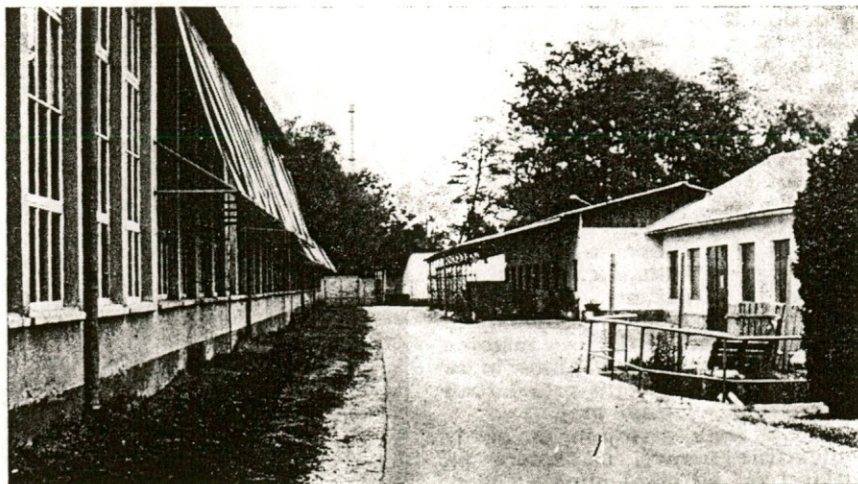
Pri povečanju razdelilnih mest za malice, med tem časom so se uredile razdelilnice za hrano v Radomljah, Mengšu in Jaršah, so nastopile določene težave, predvsem pri razporejanju delavcev, saj pokriva mo z 18-članskim kolektivom od

nabave, priprave, razvoza in delitve hrane, normalno oziroma tekoče delo v restavraciji, na kegljišču, v zimski sezoni na Mali planini ter v letni sezoni v Umagu in na Mali planini. Ko govorimo o urejanju prostorov in investicijah, bi omenil, da smo za nadaljnji razvoj planirali ureditev tujskih sob v stavbi restavracije, kjer naj bi kot prvo fazo, to je štiri sobe z devetimi ležišči uredili že v tem letu. Najkasneje v letu 1984 bo potrebno urediti tudi restavracijski vrt, tako da bi aktivirali prostor med kuhinjo, kegljiščem in Mlinščico. S tem želimo izkoristiti naše kapacitete tudi v poletni sezoni (glasba ob večerih). Mislim, da smo se v vsem tem razdobju premalo posvetili počitniškemu domu v Umagu, saj smo ga le redno vzdrževali, potrebno pa bo, in to v najkrajšem času, z večjimi sredstvi sanirati omenjeni dom. Tudi dom na Mali planini bi bil potreben večjih vlaganj, omenil bi, da smo pred dvema leti zamenjali kompletno kritino. V letošnjem letu smo povečali tudi število prikolic — za 6 kom., s tem, da se dve prikolici (stari ca. 15 let) odpišeta.

Tekoče težave; te so predvsem v nabavi materialov, kateri so potrebni za pripravo hrane (neprestani izpadi posameznih vrst živil — mesnih in mlečnih izdelkov) in nenehno večanje nabavnih cen, katere le s težavo krijemo v prodajnih cenah. Težave se pojavljajo tudi pri nadomestilu osebja, predvsem zato, ker je delovni čas neurejen (gostinstvo), večizmensko delo, nočno in nedeljsko delo.

Želje za naprej so: predvsem do bri medsebojni delovni odnosi med sodelavci našega TOZD in vsemi drugimi v delovni organizaciji.

Darja

Pot proti jedilnici je spet čista in okolica vzorno urejena

Iskanje vzrokov za nedoseganje plana in kvalitete v tkalnici

Že dalj časa se dogaja, da je število zastojnih ur v tkalnici zelo veliko. Te zastojne ure so nato razdeljene glede na vrsto zastoja na objektivne in subjektivne vzroke.

Subjektivni vzroki so:

- vlaganje osnov,
- vezanje osnov,
- popravilo pogonskega oddelka,
- lastna popravila,
- popravilo unifilov,
- večji pretrgi osnovnih niti,
- čiščenje strojev.

Na te zastojne ure se da vplivati z dobro organizacijo v obratu, kvalitetno pripravo osnov in dobrim vzdrževanjem strojnega parka. Če po vrsti analiziramo posamezne zastojne ure je ugotovljeno, da bolj izstopajo z večjim številom ur vezanje osnov, lastna popravila, večji pretrgi osnovnih niti in čiščenje strojev. Vezanje osnov se je prvič povečalo zato, ker so na teh delih odšle v zadnjem letu 4 delavke v pokoj, zaradi pomanjkanja tkalk pa sta jih zamenjali samo 2. Drugi vzrok je ta, da občasno prihaja do pomanjkanja nekaterih prej in ko ta preja pride, je snovanje osnov hitrejšo od vezanja in se to kasneje še nekaj časa ponavlja, ker se te iste osnove skoraj istočasno praznijo. Tretji vzrok pa je istrošenost privezovalnih strojkov. Ker z obema strojkoma ne moremo vezati vseh vrst prej, prihaja do tega, da pri okvari enega strojčka čakajo na vezanje določene osnove, ki imajo v preji številko s katero z določenim strojčkom vezemo.

Lastna popravila so glede na količino zastojnih ur že nekaj časa v neki konstanti, ker so odvisne od števila vzdrževalcev in števila montiranih strojev. Te zastojne ure bi se dale zmanjšati z bolj odgovornim delom vzdrževalcev. Na zastojne ure vpliva tudi večje število mladih tkalk, ki se pri oceni kdaj je stroj pokvarjen in kdaj ne, še ne znajdejo najbolje, ker so zato potrebne izkušnje.

Ob zastojih zaradi večjih pretrgov osnovnih niti pa je več vzrokov. Ti zastoji so še najbolj v porastu. Glavni vzroki za te zastojne ure so slaba preja iz predilnice, slaba priprava dela v pripravjalnici, če je preja barvana pa so možne tudi napake v barvanju. Drugi vzrok je ta, da je zaradi manjšega števila delavk te napake težje odpravljati.

Pri čiščenju strojev so zastojne ure več ali manj konstantne in se spreminjajo pri večjih prezalozbah bolj grobih ali finih prej.

Druga vrsta zastojnih ur pa je objektivne narave, na katere pa delavci več ali manj nimajo vpliva.

K tem uram spadajo:

- pomanjkanje osnov,

- pomanjkanje votka,
- prekinitvev električnega toka,
- razno (sestanki),
- odsotnost delavcev,
- pomanjkanje rezervnih delov.

Na te zastojne, kot sem že omenil, delavci v neposredni proizvodnji nimajo vpliva in so bolj odvisni od dejavnosti vodilnih v kolektivu, ti pa od gospodarskih razmer navzven.

Pomanjkanje materiala je v tej situaciji več ali manj stalna praksa tako da so zastojne ure prisotne približno v enaki količini. Do pomanjkanja materiala prihaja zaradi ozkega grla v naši predilnici in sukalnici in pa ob nerednih dobavah bombažnih prej in mešanic.

V tej gospodarski tiskici se je pojavila tudi rubrika pomanjkanje rezervnih delov in to predvsem iz uvoza. Težava je v tem, da so zunaj te dele zelo podražili na eni strani, na drugi pa vrednost dinarja pada in še slabša razmere pri uvozu, ker gre večina deviz za kemikalije in barve, jih za rezervne dele največkrat zmanjka.

Druga taka rubrika, ki je novejšega datuma pa je odsotnost delavca ali drugače povedano pomanjkanje delovne sile. Zaradi stalnega odhoda starih tkalk v pokoj se število le teh zmanjšuje. Priliv novih pa je nezadovoljiv. Na pet novih tkalk ponavadi štiri odidejo, ena pa ostane. Vzrok za tak osip so nizki osebni dohodki, slabi delovni pogoji, in možnost zaposlitve drugod.

Zaradi stalne tendence nizkih osebnih dohodkov večina dobrih delavcev poišče delo v organizacijah, kjer je njihovo delo bolje plačano. Vzrok za nizke dohodke vi-

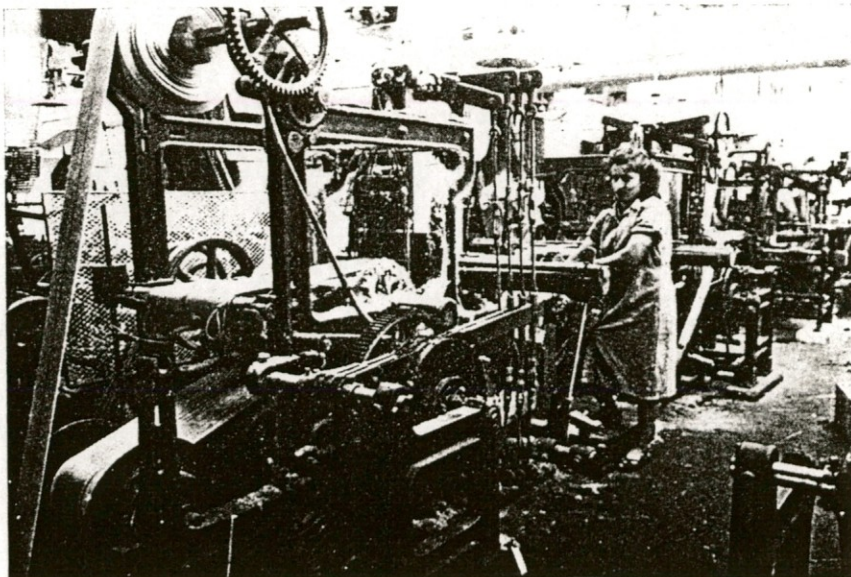
dim v tem, da se je preseganje norm in drugih stimulacij spravilo na minimum. Sama osnova pa tudi ni tako visoka, da bi to zmanjšanje nadoknadila.

Slabi delovni pogoji tudi vplivajo na to, da se novinci še hitreje odločajo za prenehanje in odhod iz DO.

Čeprav govorimo o modernizaciji in napredku, ugotavljam, da se je v tkalnici malo tega spremenilo v prid tkalk, ker če bi bilo obratno, se ne bi starejše z lepimi občutki spominjale stare tkalnice. Tedaj so tkale na dve statvi in ni bilo tega letanja od stroja do stroja kot danes.

Res, odstranil se je transmisijski pogon, ostala pa sta prah in neurejena klima. Zato trdim, da so se pogoji dela ob modernizaciji samo poslabšali, ne pa izboljšali. Ob tem naj povem, da ko zunaj sije sonce in je lepo vreme, v naši tkalnici natkemo tudi 1000 m manj blaga in še v slabši kvaliteti od običajne in če te dneve seštejemo v letu in še vsa leta ko se pogovarjamo o klimi, nanese to na tisoče oziroma milijon in več metrov in če bi to blago prodali, bi zanj verjetno precej, precej več iztržili kot pa bi stala ureditev tega problema. Zato predlagam, da se nad tem zamislijo tisti, ki že deset, dvajset in več let vodijo podjetje pa zagleda, da hodijo mimo tega problema z zavezanimi očmi ali pa ga nočejo videti.

Ob koncu tega sestavka naj še enkrat poudarim, da je bil namen, da opozorim na težave in tistim, ki niso seznanjeni, kaj vse vpliva na proizvodnjo, ter zakaj in zaradi česa niso doseženi plani, kvaliteta

Se bomo nostalgično spominjali prizorov izpred 30 let...

s tem stimulacija, in na koncu tudi dohodek kot celota, da bodo imeli bolj jasno predstavbo. Da je to ena zaokrožena celota in da predstavljaja verigo, če pa so v tej verigi posamezni členi slabi ali jih sploh ni, prihaja do težav in problemov, ki pa pri reševanju bolijo in ustvarjajo slabo vzdušje. Vsi pa le hodimo na delo zato da delamo in svoje delo čim bolj vnovčimo pod boljšimi pogoji. Pripadnost kolektivu izumira in tudi to je eden od vzrokov, da se ljudje odločajo za odhode iz kolektiva.

Kotnik Janez
(obratovodja tkalnice)

PRISPEVEK — Iskanje vzrokov za nedoseganje plana in kvalitete v tkalnici objavljamo nepopravljeno.

Na vsako stvar pa je pravzaprav možen pogled iz več zornih kotov, kar je razvidno tudi iz naslednjega:

Člen verige, ki jo omenja tov. Kotnik, je bil, je in bo tudi obratovodja. Sestavek je napisan zelo črnogledno, splošno in netočno. Je tipičen za današnji čas, ko se skuša vsak neuspeh prevaliti na račun drugih.

Ne spuščam se v uvodoma navedeno razčlenbo subjektivnih in objektivnih vzrokov zastojev. Navajam le, da ni točna. Hujše je, da na zastoje gleda odmaknjeno in troši sile na malenkostih, ne vidi pa, da ima vajeti v rokah sam. Organizacija dela v obratu, priprava osnov in vzdrževanje strojnega parka so vendar elementi, na katere ima obratovodja odločujoči vpliv, ne pa nekdo drugi, nižji ali višji, vzdrževalec ali mlada tkalka.

Materiala v letošnjem letu doslej v tkalnici ni manjkalo, rezervnih delov domačega porekla tudi ne, iz uvoza pa nekoliko in vemo zakaj.

Osebnih dohodki v Jaršah niso taki, da bi bili lahko s njimi zadovoljni, niso pa najslabši. Nikoli nismo bili na repu. Ne glede na to smo hitro reagirali in jih s 1.5. popravili brez ozira na zadržke. In ne trdimo, da je to vse za letos. Huda je trditev, da se je »preseganje norm in drugih stimulacij spravilo na minimum«. Taka nepresojena trditev ima lahko hude politične posledice. Poglejmo sveži podatek, preseganje norm za maj 1983.

Predilnica: v normi je delalo 54 delavcev, najnižja dosežena norma je bila 108,8 %, najvišja 132,0 %, povprečna 118,9 %.

Sukalnica: v normi je delalo 19 delavcev, najnižja norma 112,5 %, najvišja 131,1 %, povprečna 120,6 %.

Pripravljalnica: delalo 35 delavcev, najnižja norma 104,7 %, najvišja 130,4 %, povprečna 124,7 %.

Tkalnica: v normi delalo 100 delavcev, dve norme nista dosegli — 94,1 % in 94,4 %, najnižja dosežena norma je bila 100,2 %, najvišja 142 %, povprečna pa 120,3 %.

Oplemenitilnica: v normi delalo 40 delavcev, najnižja norma 120,3 %, najvišja 145 % in povprečna 131,7 %.

Iz navedenih podatkov se vidi, da preseganje norm ni minimalno in da delavci v neposredni proizvodnji niso bili kakorkoli prizadeti. Drugače pa je bilo z režijo. V TOZD ločimo obratno in upravno. Prva je vezana na kriterij obsega proizvodnje in kakovosti, druga, ki je enaka tudi v DSSS, pa na prodajo in dohodka v njej. Če je odstotek stimulacije pri obeh približno enak, je v redu, če ni, in aprila letos ni bilo tako, pa je očitno hudo. In tu se mlinci, ki meljejo nezadovoljstvo vključijo ter mečejo med kamne vse, kar je pri roki. Tudi dvojni sistem, na katerem sem tudi sam pred 32 leti začel. Tudi meni je ostal v lepem spominu, le nazaj si ga ne želim več. Tudi klima je za nas, ki imamo svoje delovne mize v pisarni perfektna zadeva, delavci pri nas, kjer je, in v drugih tovarnah pa jo preklinjajo in kadar morejo, izključijo.

Janko Ukmar
(vodja TOZD — Proizvodnja)

Tisti, ki že leta delamo v DO INDUPLATI se ne moremo strinjati s trditvijo, da so se z modernizacijo tkalnice delovni pogoji v njej poslabšali.

Taki pogledi na modernizacijo so zelo ozki. Med nami je še dosti delavk in delavcev, ki vedo, kakšna je bila tkalnica pred zamenjavo starih strojev z novimi. Vedo tudi, kakšni so bili delovni pogoji v

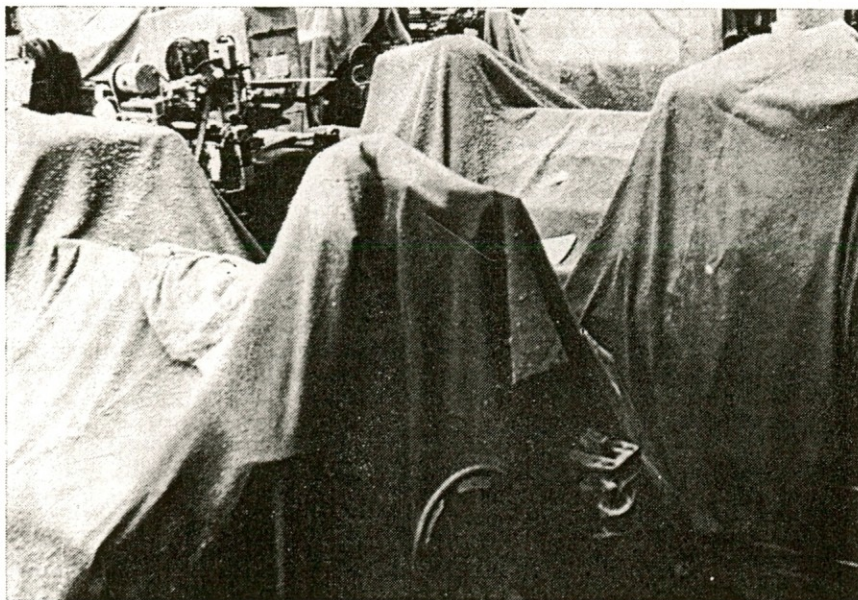
ostalih obratih in s kakšnimi stroji smo bili opremljeni. Tu je vsaka primerjava odveč. V tistih »lepih« časih so delale naše tkalke na dvo-strojnih sistemih. Votek so menjale ročno. Tkalnica je bila vsa v prahu, transmisijah in mrežah, ki so varovale delavke pred letečimi čolnički. Noben tekstilni strokovnjak ne more zagovarjati danes dvo-strojnega sistema, razen v izrednih primerih. Vsi stremimo za tem, da z modernimi stroji dvigamo produktivnost in kvaliteto, ker bomo le tako kos konkurenci na domačem in predvsem tujem trgu. Seveda moramo gledati pri tem tudi na to, da delamo v urejenih delovnih prostorih. Trdim, da so se izboljšale tudi delovne razmere, za katere pa moramo in moremo storiti marsikaj tudi sami delavci. Vzdrževati je treba red in čistoto!

V modernizacijo strojnega parka in delovnih prostorov se je v zadnjih 15 letih veliko vlagalo in se še bo. Vseh problemov res nismo idealno rešili, ker se vsega naenkrat ni dalo. Zaenkrat smo reševali problem klime v tkalnici z nakupom Defenzorjev klimatizerjev Deakin. Seveda je treba te naprave vzdrževati in čistiti, da delajo normalno in vlažijo prostore.

Vsi bi radi videli, da bi imeli nove stroje, nove klima naprave, urejene prostore, večjo in kvalitetnejšo proizvodnjo, vendar bomo morali vse to zaslužiti, ker nam ne bo nihče nič podaril.

V danih pogojih moramo stremeti za tem, da izvršujemo svoje delovne dolžnosti, da se vsak zaveda odgovornosti na svojem delovnem mestu in ne išče vzrokov za manjšo proizvodnjo ali nekvalitetni izdelek izven svojega delokroga.

Alojz Pušlar
(vodja službe za investicije)

... Ali bomo odprli oči in se spopadli s sedanjostjo?

Delali smo z zadovoljstvom

Mislím, da so kakršne koli besede odveč, da pravzaprav uvod ni potreben. O svojih občutkih, delu in počutju so spregovorili sami, vsak na svoj način...

In kdo vse so se upokojili?

Iz TOZD Proizvodnja:

Žučko Francka, Korošec Franc, Vodlan Apolonija, Orehek Marija, Cimerman Marija, Gergar Ljuba, Starovašnik Marija, Avbelj Marija, Šimenc Vida, Marinšek Ivka, Žučko Milena, Dornik Ana, Žagar Antonija.

Iz TOZD Konfekcija:

Kalan Ana, Zupan Pavla.

Iz DSSS:

Klančar Alojz, Limoni Drago.

obdržiš, slabe pozabiš. Tako je tudi prav. Sama pravzaprav nisem preveč družabna in raje poslušam kot pa govorim. Zato samo še, pozdrav vsem sodelavkam.

STAROVAŠNIK MARIJA

V življenju se večkrat soočiš s senčnimi kot pa sončnimi, prijetnimi stranmi. Z leti se počutiš utrujenega in tako mi je bil vsak dan odhoda na delo proti koncu težji. Delala sem v prejemarni, kot čistilka blaga. Tudi to delo je po svoje težko, saj je potrebno prenašati kose blaga, pa tudi vidim že bolj slabo. V Induplati imam sicer le 19 let delovne dobe, prej sem namreč 16 let delala v Tosami.

OTMAR LIPOVŠEK

Pri tem »protokolarnem« slovesu je tako, kot bi zahajajoče sonce zadnjič obsijalo naša lica. Ljudje smo drugi, navade ostanejo. Mislím, da ni odveč vplesti v dan — današnji željo, da bi ljudje tudi delali to, kar govorijo.

Bilo je lepo, obdaja nas prijetna zavest, da vse zapuščamo mladim, v želji, da bodo naprej dograjevali začetno, da bodo tudi sami — takrat — ob slovesu naših misli...

LIMONI DRAGO

Moji začetki so bili v SAP Ljubljana. Tam sem se kot obratovodja srečeval s težavami v avtomobilskem transportu. Potem sem, za-

Milena Žučko, Ljuba Gergar, Polona Vodlan

Otmar Lipovšek, Alojz Klančar, Franc Korošec

VODLAN APOLONIJA

Za vsako delo je potrebno imeti voljo, da delo opravljaš dobro in vestno. Vseh 32 let sem delala v predilnici, na vseh strojih. Velikokrat je bilo namreč potrebno nadomeščati manjkajoče delavce. Sprva je šlo težko, sčasoma pa spoznaš vse stroje in se nanje navadiš. Mislím, da bi ravno zaradi tega lahko bile deležne kakšnega dodatka, ker marsikatera delavka manjkajočih ne nadomešča, z izgovorom: ne znam. Res je to, da vsakdo najraje dela pri svojem stroju. Sicer pa smo se s sodelavkami razumele. Pokojnina pa je majhna in bo potrebno v današnji druginji živeti res skromno.

CIMERMAN MARIJA

Če pomislím, kolikokrat je bilo potrebno vstati in iti, posebno v tistih mrzlih, hudih zimah. Pa vendar, ko se ozrem nazaj, si priznam, da je tudi teh 35 let prehitro minilo. Delala sem v tkalnici — vezanje osnove, in ker smo se s sodelavkami dobro razumele, je bilo slovo seveda težko. Časi so bili včasih drugačni; delo in spet delo, pa tudi delovna disciplina se je razlikovala od današnje. Kaj naj rečem? Spominov je veliko, lepe

Tudi sedaj, doma sem zaposlena, seveda na drug, prijetnejši način; z delom v vrtu, pa tudi vnučki mi krajšajo čas.

ZUPAN PAVLA

V naši delovni organizaciji imam 35 let delovne dobe. Delala sem vseskozi rada. Začela sem v pripravljalnici, po 15. letih sem bila zaradi bolezni premeščena na lažje delovno mesto — v šivalnico, potem pa v konfekcijo v Mengeš, kamor sem odšla izredno nerada, vendar mi potem ni bilo žal, saj sem se med sodelavkami prijetno počutila.

Razlike med »nekoč in danes« so v delovni organizaciji očitne, očitno pa je tudi, da je delovna disciplina in spoštovanje do predpostavljenih premajhno.

Sicer pa se sedaj, ko sem doma, počutim dobro. Prostega časa mi zmanjkuje, dela je dovolj tako na vrtu kot v hiši. Izredno rada berem Konoplan, saj se ob tem, ko se seznanjam z novicami, še vedno počutim kot del kolektiva. Rada sem v družbi in če bo le zdravje dopuščalo, se bom udeleževala izletov z upokojenci. Vse sodelavke lepo pozdravljam in jim želim obilo zdravja.

radi oddaljenosti v službo prišel v Induplati, kjer sem bil 30 let. Tudi tu je bilo dokaj pestro. Skrbel sem za prevozne storitve in se vedno zavzemal za integralni trans-

Drago Limoni — naša osnovna organizacija zveze borcev je z njegovim odhodom v pokoj številčno manjša še za enega dolgoletnega člana

port, ki vključuje prevoz od dobavitelja do vrat kupca.

Sicer pa življenje samo ni rožnato. Nič ni podarjenega in za vsakdanji kruh se moraš truditi. Vsakodnevne skrbi ti začrtajo gube na čelo... in mislim, da je lepo, če med vsakdanjim delom kdaj pa kdaj prejmeš spodbudno besedo. Le-ta ti namreč lahko veliko pomeni.

Sam bom še naprej spremljal in se zanimal za razne tehnične pridobitve s področja svojega dela. Menim, da je vsako delo potrebno jemati resno in ga opravljati vestno. Saj malomaren odnos ne pripelje daleč. Vesel sem, da se pri transportu v vseh teh letih ni zgodila kakšna nesreča, vesel sem, da je pri nas obnovljen in urejen avtopark; nisem pa pričakoval, da bo dom, katerega smo gradili v Umagu, postal tako nedostopen, v teh današnjih razmerah predvsem zaradi bencina...

LETOS SO SE UPOKOJILI:

Marija Orehek, Francka Žučko, Pavla Zupan, Ana Kalan, Ivka Marinček, Milena Žučko, Ljuba Gerar, Marija Avbelj, Tončka Žagar, Marija Starovašnik, Vida Šimenc, Polona Vodlan, Ana Dornik, Drago Limoni, Otmar Lipovšek, Alojz Klančar, Franc Korošec

Francka Žučko, Marija Starovašnik, Marija Orehek

Vida Šimenc, Marija Avbelj, Tončka Žagar

KOROŠEC FRANC

V pokoj odhajam invalidsko. Vedno sem delal z zadovoljstvom. Najprej v predilnici, potem so mi zaradi lažjega dela omogočili, da sem odšel v vzdrževanje, k izdaji orodja. Delo je bilo dokaj raznovrstno, izdaja in čiščenje orodja, ciklostiranje..., tako, da mi je čas hitro minil. Nasploh se človek prehitro postara. Sedaj veliko časa preživim v naravi, to mi pomeni sprostitvev.

Delovni organizaciji želim čim bolj uspešno poslovanje in premaganje težav v prihodnosti.

KALAN ANICA

Brez solz ne gre, navsezadnje je to le slovo od sodelavcev, s katerimi preživiš polovico življenjske dobe. V službi sem bila zadovoljna. Prej sem pravzaprav delala v Slamniku, kot šivilja slamnikov. Ko pa nas je prevzela delovna or-

ganizacija Induplati, se mi je tu v Mengšu izteklo zadnjih sedem let delovne dobe, v pokoj pa odhajam starostno. Zadovoljna sem bila tako z delom, pakiranje prtov, kot s plačo in s sodelavkami. Ob tem naj pohvalim in se zahvalim obenem tov. Kristini Pungerčar, ki je izredno uvidevna do nas delavcev in nam vedno rada priskoči na pomoč. Pridejo dnevi, ko se ne počutiš najbolje in takrat še toliko bolj občutiš tisto iskreno pripravljenost — pomagati, čeprav »navsezadnje to ni njeno delo«.

Že vnaprej se veselim izletov oz. srečanj z upokojenci. Le teh se bom redno udeleževala, če bom le zdrava. Zdravje, to je tudi edina moja želja za v prihodnje.

MARINČEK IVKA

Sam odhod v pokoj mi je povzročil velike skrbi, posebno tisti zadnji dan. S sodelavkami smo se

razumele in bolj ko si navezan nanje, težje je oditi. To so trenutki, ko s solzami razodevaš veselje in žalost hkrati. V teh 35. letih delovne dobe sem nekaj mesecev delala v predilnici, to je bil moj začetek. Nato sem bila tri leta servirka v menzi, potem pa vskozi v tkalnici. Spominov je veliko. Na dneve, ko smo delali udarniško, po 16 ur skupaj, vse sobote... pa nam ni bilo hudo. Vzeli smo se skupaj in šlo je. Živelimo skromno, bilo pa je bolj prijetno kot danes. Več družabnosti, izletov, pa tudi več discipline, kar se dela samega tiče.

Rada sem v družbi in se iz srca nasmejem. Mladim želim vse lepo, kajti najlepše je biti mlad. Ob tem tov. Ivka v smehu hitro doda: »Rajši z mladim praprot žet kot pa s starim dnanarce štet.«

In še to — svojim sodelavkam se zahvaljuje za darilo in jih vse tolo pozdravlja.

Darja

OPRAVIČILO

Cimerman Mariji se opravičujemo, ker je iz neznane razloga izpadla iz skupinske fotografije.

Iz uredništva

Nekaj ljudskih modrosti za vsakdanjo rabo

Lastnost dobrega govornika je, da neha govoriti, ko bi ga najraje poslušali.

Po izgovorjeni besedi nisi več ti njen gospodar, temveč je ona.

Za izrečene besede ti je lahko žal, za neizrečene nikoli.

Veliko ljudi čita, vendar jih zna malo brati.

Kratka beseda daje povod dolgim mislim.

Človek z darovanjem svoje krvi stori največ za sočloveka

Občinski odbor RK Domžale je tudi letos zaprosil našo DO za pomoč pri organiziranju krvodajalske akcije.

Plan krvodajalcev za INDUPLATI Jarše je obsegal 140 krvodajalcev:

Zaradi nujne in obvezno povečane produkcije za izvoz v I. polovici leta pa smo morali krvodajalsko akcijo iz oddelkov konfekcij predstaviti na jesenske dni. Oddelek konfekcije Peče je napravil izjemo.

Akcija je bila zato izvedena 4. in 11. 5. 1983. Od sedaj planiranih 105 krvodajalcev se jih je prijavilo 73, in sicer za 4. 5. 1983 34 krvodajalcev in za 11. 5. 1983 39 krvodajalcev. Kri so darovali sledeči:

OE TKALNICA:

1. Cerar Slavka
2. Klemenčič Tončka
3. Lončar Angela
4. Marinšek Vlado
5. Strupar Darko
6. Rode Stane
7. Jerin Boris
8. Kocmur Boris
9. Avbelj Janko
10. Andrejka Viktorija
11. Vogrinec Angela
12. Opaškar Franc
13. Kokalj Ani
14. Judež Blaž
15. Hanzlovski Ana
16. Cerar Lojzka
17. Pestotnik Danijel
18. Bratun Marjan
19. Burja Stane

OE PRIPRAVLJALNICA

20. Lisjak Anton
21. Svetlin Ljudmila
22. Prša Alojz
23. Kukovec Angelca
24. Kočar Doroteja
25. Rovšek Marjan

OE PREDILNICA

26. Rahne Ana
27. Kerč Tončka
28. Vidregar Danila
29. Pogačar Olga
30. Škrjanc Marjana
31. Majdič Majda
32. Sušnik Vika
33. Stojanovič Mirjana
34. Zečevič Zorka
35. Florjančič Marija

36. Oršič Katarina
37. Korunič Marija
38. Galun Kristina
39. Lavrič Ivanka
40. Rokavec Fanika
41. Kavčič Cirila

OE OPLEMENTILNICA:

42. Farkaš Antonija
43. Ulčar Nevenka
44. Pipan Zofija
45. Kočevar Slavka
46. Guberinič Drago
47. Kuhar Zvone
48. Razpotnik Anton

OE VZDRŽEVANJE:

49. Korošec Matjaž
50. Pipan Marjan
51. Šmon Marko
52. Rode Ignac
53. Jemec Bernard

TOZD RESTAVRACIJA:

54. Kramberger Maks
55. Doma Avgust
56. Juras Kati
57. Zavrl Irena
58. Hafner Slavi
59. Jemec Marija

DSSS:

60. Hajdinjak Nace
61. Škrbec-Flego Karmen
62. Škorjanc Majda
63. Petaci Lidija
64. Žerak Franciška
65. Avguštin Helena
66. Urbanija Jelka — vodstvo

TOZD Proizv.

OE KONFEKCIJA PEČE:

67. Prestor Marija
68. Brate Barbara
69. Cerar Marija
70. Tič Viktorija
71. Huber Olga
72. Uštar Helena

Krvodajalcem in ostalim članom DO, ki so kakorkoli delovali v krvodajalski akciji, gre posebna zahvala za humano delo.

Majda Škrinjar

Aktualno...

Tekstilna industrija že od nekdaj z osebnimi dohodki zaostaja za povprečjem v industriji in rudarstvu. Tudi lanski podatki o gospodarjenju v tej panogi so pokazali, da se položaj ni kaj dosti spremenil. Osebnimi dohodki v industriji in rudarstvu so bili za 8,7 odstotka višji kot v tekstilu, čeprav so jih tekstilci med letom bolj povečevali kot v povprečju industrija in rudarstvo. Poleg tega ima v tekstilni industriji kar 23 odstotkov zaposlenih osebne dohodke manjše kot 10.000 dinarjev. V to povprečje so sicer vštete tudi bolniške, vendar te nimajo tolikšnega obsega, da bi nanj bistveno vplivale. Kljub temu tekstilci za sedaj zaradi nizkih osebnih dohodkov dela niso prekinjali. Čeprav natančne analize, zakaj je temu tako, ta hip ni, tekstilci trdijo, da je pomemben vzrok za razpoloženje med delavci gospodarski položaj delovne organizacije pa tudi položaj cele panoge. Kot je znano, pa so rezultati gospodarjenja pri tekstilcih boljši kot pri večini dru-

gih panog, med njimi pa tudi ni nobenega z izgubo.

Osebnimi dohodki res zaostajajo za povprečjem, toda glede na kvalifikacijski sestav je do desetodstotno zaostajanje še sprejemljivo. Razlike so bile še pred nekaj leti precej večje.

Relativen mir, v katerem za sedaj živi tekstilna panoga, pa najbrž ne bo dolgo trajen, če se položaj delavcev z najnižjimi osebnimi dohodki ne bo spremenil. Računski model, v katerega skuša stlačiti življenje sedanji dogovor o osebnih dohodkih, namreč ne more biti učinkovit, če pa pri tem vpliva na rezultate gospodarjenja vrsta stvari, na katere delavci nimajo nikakršnega vpliva. Z njim so pravzaprav kaznovani namesto drugih, ki se prav tako dogovorjenega ne drže. Niso krivi za tako visoko rast cen, za ceno dolarja in marke, za to, da država nenapovedano, med letom močno poviša prometne davke itd.

-GV-

IMATE SMISEL ZA KARIKATURO?

Velikokrat nam dobro izrisana karikatura pove mnogo več kot besedilo, in nas na svoj način opozarja na dogajanja okoli nas.

Za popestritev našega glasila uredniški odbor išče sodelavca iz naše delovne organizacije, ki ima smisel za karikature.

Objavljene prispevke honoriramo!

NI DOVOLJ GRADIVA ...?

Dober dan, tov...
Želela bi, pravzaprav, na uredniškem odboru Konoplana smo se domenili, da bi bilo zanimivo objaviti članek na temo... V mislih smo imeli vas... če bi lahko prispevali članek do tega in tega dne... in tako dalje. Nekako v tem smislu gredo prošnje iz meseca v mesec. Večna tema, ni dovolj gradiva!

Pa je res tako?
Po pravici povedano, tudi sami člani uredniškega odbora imamo marsikdaj veliko premalo idej o tem, kaj pisati. Najlažje je reči: »Nič novega!« Mogoče res. Pa vendar težave, s katerimi se srečujemo iz dneva v dan? Ni jih malo. In zakaj ne bi spregovorili o nenehno novih se porajajočih težavah, saj je za njihovo rešitev včasih potrebno zelo malo. Mogoče malo več delovne zavesti — truda posameznikov.

Torej, uredniški odbor bi bil prijetno presenečen, če bi vsaj kdaj pa kdaj prejel kakšen — ne vnaprej — naprosen članek. Veliko je idej, utrinkov, raznih misli posameznikov. Zabeležite jih!

To ni moje delo

V službo oziroma na delo prihajamo zato, da delamo. Vsak od nas je razporejen na določena dela in naloge, le-ta so opisana v tako imenovani »kartici delovnega mesta«. Tu so navedena dela, ki jih pretežno opravljamo, pa tudi delovna sredstva, ki jih pri našem delu uporabljamo, material, katerega obdelujemo in drugo... Mnogokrat pa se zgodi, da smo zaradi kakršnihkoli sprememb v delovnem procesu postavljeni pred spremembo, nova ali dodatna dela in naloge. To je neizogibno, včasih zaradi dopusta, bolniške ali drugih opravičenih izostankov. Večinoma pa mora biti delo, ki ga opravljamo, narejeno vsak dan sproti, pa tudi tehnološki postopek mnogokrat prekinitev dela sploh ne dopušča. Ker delo MORA teči dalje,

je nujno, da v primerih, ko je nekdo odsoten z dela ali pa ko se pojavi nepredvideno delo (ki ni opisano v kartici delovnega mesta, saj bi jih sicer morali popravljati vsak dan), nekdo drug opravi to delo. A žal se vse pogosteje dogaja, da nekateri (očitno vedno isti) na naloženo mu nalogo odgovore: »TO NI MOJE DELO!« Da imajo taki sodelavci neprimeren odnos do dela in do sodelavcev, potrjuje tudi to, da jim ni prav nič nerodno, če jih hip za tem zagledamo s prekrizanimi rokami v intenzivni neslužbeni debati, naj si bo na svojem delovnem mestu ali celo »na izletu«.

Ne samo v današnjih težkih gospodarskih razmerah, tudi sicer za take med nami ne bi smelo biti prostora!

Mestno gledališče Ljubljansko vas pričakuje

Mestno gledališče Ljubljansko, kot osrednje slovensko gledališče, ki je namenjeno vsem delovnim ljudem in občanom, želi v svojih pripravah na novo gledališko sezono 1983/84, animirati poleg svojih stalnih obiskovalcev tudi vse tiste, ki nas še niso obiskovali ali pa so v preteklih letih že bili naši abonenti.

Za novo gledališko sezono smo pripravili naslednji igralni program-repertoar, ki vsebuje sodobno svetovno in jugoslovansko dramatik, dramo in komedijo:

1. Odon von Horwath: Kazimir in Karolina (ljudska igra)
2. Goran Stefanovski: HI-FI (sodobna makedonska drama)
3. G. B. Shaw: Pigmalion (komedija)
4. Rainer Werner Fassbinder: Bridke solze Petre von Kant (sodobna nemška drama)
5. William Shakespeare: Kakor vam drago (komedija)

6. Slovenska noviteta: komedija ali satirični kabaret

7. Augusto Boal: S pestjo proti odprtemu nožu (sodobna brazilska drama)

8. Eduardo de Filippo: Umetnost komedije (italijanska komedija)

V abonmajski sistem bo uvrščenih 6 dramskih del iz navedenega repertoarja. Upamo, da bomo z izbranim programom ustregli vašim pričakovanjem in željam in tako uspešno uresničili naše osnovno poslanstvo kot gledališka hiša.

Kolektivne abonmaje, ki so namenjeni delovnim ljudem iz vseh OO ZS, delimo na tako imenovane abonmaje s stalnim dnem (samo ob petkih ali samo ob sobotah) in abonmaje s premičnim dnem (od ponedeljka do vključno četrtega).

Vsak abonma vključuje 6 predstav, to je 6 premier tekoče sezone.

Cena karte (enega sedeža za 6 predstav) v kolektivnem abonmaju je enotna in sicer 800,00 din.

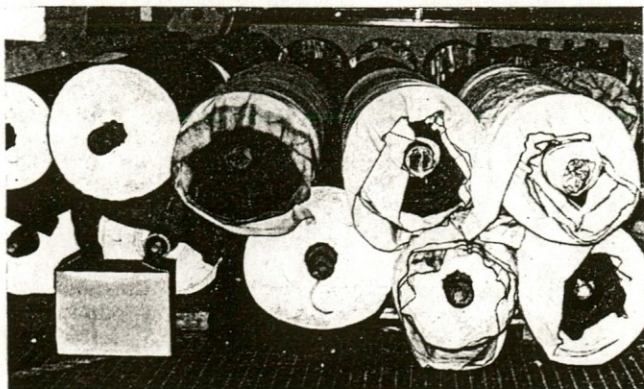
Želimo vas še informirati, da vse delovne organizacije pisмено obveščamo o datumih predstav 10 dni vnaprej tako, da kulturnemu animatorju ni potrebno slediti obvestilom v dnevem tisku.

Da bi lahko pričakali novo gledališko sezono pripravljani, planiramo pripraviti abonmaje že tekom junija 1983.

Vpis kolektivnih abonmajev bi želeli zaključiti do konca junija in vam že poslati abonmajske izkaznice. V kolikor pa je to prekratek časa, da bi nam že lahko odgovorili, pa so vaše prijave dobrodošle tudi kasneje.

Za vse dodatne informacije nas pokličite na telefon 214 167 (Vlasta Spindler — organizator obiska) vsak dan od 7.—14.30 ure.

V pričakovanju, da se boste našemu vabilu odzvali, vas tovariško pozdravljamo!

Nedovršena proizvodnja na veznem hodniku in drugod. Sprašujemo se, ali so vzroki zanjo res samo objektivne ali pa tudi subjektivne narave? Vemo, da taka vezava obratnih sredstev v današnjem trenutku ni najbolj primerna in bi se je bilo potrebno čimbolj izogibati...

Razmere v slovenski tekstilni industriji

Slovenska tekstilna industrija v preteklem obdobju ni uživala posebnega ugleda med industrijskimi panogami Slovenije, ker se je pač smatralo, da tekstilna industrija ne sodi v tako razvito okolje, kot je gospodarstvo Slovenije. To napačno mišljenje smo neprestano napadali, češ da je najbolj razvita tekstilna industrija v Zapadni Evropi, Ameriki in na Japonskem. Vendar živelo se je pod vtisom, da se število zaposlenih v tekstilni industriji v teh razvitih področjih drastično zmanjšuje. To je bilo res, vendar se je stanje zaposlenih zmanjšalo vsled obsežnih modernizacij, dokaz zato je veliko povečanje proizvodnje v teh deželah. Danes je npr. Zahodna Nemčija največji izvoznik tekstila na svetu, saj izvozi 40% svoje proizvodnje. Ne glede na to dejstvo, so pri nas imele prednost takomenovane prednostne panoge, ki naj bi bile bodoči nosilci gospodarskega razvoja v SR Sloveniji. Te sodobne panoge smo resnično razvili z obsežnim investiranjem, vendar v času gospodarske recesije niso izpolnile pričakovanj. Namesto oplemenitenega vračanja obsežnih investicijskih naložb, so zaradi raznih objektivnih in subjektivnih vzrokov zašle v hude izgube, ki so povzročale ne samo zastoj v njihovih panogah, temveč tudi vpliv na nadaljnji gospodarski razvoj Slovenije. Lahko torej rečemo, da so prednostne panoge »zatajile«, kar je podpora naši trditvi, da prednostnih panog ni (razen morda prometa, energetike in hrane), pač pa so dobre ali slabe delovne organizacije v okviru vsake panoge.

Nasprotno so pa tradicionalne industrije, ki v preteklosti niso uživale posebnega družbenega ugleda, pokazale prav v težkih časih svojo trdoživost in pripravljenost, da se v trdih gospodarskih razmerah brez tuje pomoči uveljavijo v nenaklonjenih pogojih. To so predvsem usnjarska in usnjarsko predelovalna panoga, lesna in tekstilna industrija.

Tekstilna industrija se je predvsem izkazala na področju izvoza, saj je v zadnjih petih letih povečala izvoz z indeksom 325 (po vrednosti \$ 41,80). V tem času se je vrednost izvoza glede na bazično leto 1978 povečala za 13,315 mrd. din.

Izredni izvozni rezultati niso bili doseženi na enostaven način, pač pa so terjali veliko organizacijskih, tehnoloških in poslovnih naporov, da se je dosegel skoraj neverjeten uspeh v kratkem času. Do leta 1980 tekstilna industrija Slovenije ni nikoli pokrivala svojega uvoza, zadnje dve leti se pa to dosega, kar smo pravzaprav planirali šele v letu 1985. Poudariti je treba tudi dejstvo, da v tem obdobju tekstilna industrija Slovenije praktično ni

imela izgub, pokrivala je vse družbene obveznosti v polnih zneskih in hkrati polnila sklade rezerv za pokrivanje izgub drugim panogam. Ni odveč tudi pripomniti, da povečani izvozni naporu dosedaj niso bistveno ogrožali oskrbe domačega prebivalstva s kvalitetnim tekstilom. Nekateri potrošniki pa so se lahko tudi poceni oblačili s sorazmerno kvalitetnimi tekstilnimi izdelki na vsakoletnih poletnih in zimskih razprodajah, kar drugim panogam (razen čevljarški) dosedaj ni bilo treba uprizarjati, zaradi več ali manj monopolnega položaja, ki ga ustvarja preizka proizvodnja.

Ob naštevanju uspehov pa ne moremo mimo dejstva, da so vlaganja v modernizacijo tekstilne industrije skoraj minimalna, vsekakor pa odločno prenizka, na kar smo v Splošnem združenju tekstilne industrije Slovenije že večkrat opozorili in seznanili gospodarsko-politične forume v republiki Sloveniji na to perečo problematiko. Znano je, da se strojna oprema za tekstilno industrijo uvažava predvsem iz zahodnih razvitih držav, v zadnjem času so se pa nabave delno preusmerile na vzhodne države (ČSSR, SZ, DDR). Domača oprema, razen redkih izjem, ne more nadomestiti obsežnejših modernizacij. Uvoz opreme upada iz leta v leto. Za naložbe niso bila izkoriščena niti sredstva amortizacije. Ostala sredstva, ki bi jih morali uporabiti za naložbe, se uporabljajo kot obratna sredstva. To je ugodno za banke, saj tako dobivajo manj prošenj za kredite, ni pa dobro za panogo, ker zaradi inflacije ni mogoče nadomestiti tistega, kar ni bilo pravočasno kupljeno. Sredstva se bodo izgubila kot voda v pesku.

Vlaganja v modernizacijo torej bistveno zaostajajo proti predvidevanjem slovenske tekstilne industrije v srednjeročnem planu 1981 do 1985, kjer je bilo predvideno, da se bo v:

— panogi 125 (proizvodnja preje in tkanin) zamenjalo 40% opreme

— panogi 126 (proizvodnja oblačil) zamenjalo 80% opreme, medtem ko se pa plani izvoza celo presegajo.

Tekstilna industrija Slovenije ima sedaj približno 15% izvoza od svojega skupnega prihodka. To je mnogo za naše razmere, saj smo v razmeroma kratkem času presegli pokrivanje uvoza z izvozom za reprodukcijski material, seveda je pa to premalo, da bi pokrili vse potrebe tudi po sodobni opremi. Zato predvidevamo, da je izvoz treba povečevati. Letos je predvideno povečanje za nadaljnjih 20%. Prepričani smo, da se bo to dalo celo preseči, če bodo na tem področju malo več reda in stabilnosti. Seveda ni vzpodbudno, da ni

pravočasno znan devizni sistem, po katerem se bodo ravnale delovne organizacije in to kljub ponujemu modelu, kakršnega je pripravila tekstilna industrija Jugoslavije in kateri je doživel vsestransko odobravanje tudi izven kroga tekstilne industrije.

Ne glede na kratkoročne težave, ki jih povzročata vsakodnevna praksa, se tekstilci Slovenije zavedamo, da je treba nadaljevati z izvoznimi naporu. Šele ko bomo dosegli 25% prihodka z izvozom, bomo devizno neodvisni. To ni nedosegljiv cilj, vendar bo za to vsekakor treba vložiti še mnogo naporov, kot so izboljšanja asortimenta kvalitete, zviševanja produktivnosti, zniževanja stroškov, izboljšanje organizacije poslovanja, skrajševanje rokov itd.

Za doseg te ciljev je seveda več poti, med najpomembnejšimi pa je modernizacija. Iz prikazanih podatkov je razvidno, kako na tem področju zaostajamo, zato je treba v naslednjem obdobju vlagati dvojnene napore v modernizacijo.

Vse delovne organizacije imajo v srednjeročnih planih začrtane programe vlaganj v modernizacijo, vendar v večini primerov ti programi čakajo na boljše čase.

Povzeto po reviji »Tekstilec«

VARUJMO GOZDOVE — ZBIRAJMO ODPADNI PAPIR!

Pri zbiranju papirja ima Rdeči križ Slovenije že desetletne izkušnje tako v organizacijskem, kadrovskega delu kot pri obveščanju in propagandi.

Da bi obdržali kontinuiteto dela na tem področju, je potrebno vsekoli dopolnjevati in dograjevati sistem zbiranja ter upoštevati vse izkušnje, s katerimi smo dosegli v zadnjih letih najboljše dosežke na svetu. V Sloveniji zberemo 44,8 kg starega papirja na prebivalca, to je 47% glede na porabo. Kljub temu to še zdaleč ne zadošča za slovenske predelovalne zmogljivosti.

V slovenskih papirnicah izdelajo okoli 200 kg papirja na prebivalca, posameznik v naši republiki pa ga porabi povprečno okoli 97 kg na leto. Papirnice preostali papir prodajajo v druge republike ali ga izvozijo, le tega pa ne moremo dobiti nazaj kot star papir.

V Sloveniji zberemo letno okoli 82 tisoč ton starega papirja. Že zdavnaj smo ugotovili, kako pomembna sekundarna surovina je star papir, saj 1 tona odpadnega papirja nadomesti 3,5 kubičnega metra lesa. Zbiranje in predelava starega papirja zmanjšuje predelavo lesa in sečnjo gozdov, zato z učinkovitejšim zbiranjem starega papirja čuvamo naše gozdove.

ČLANICI DITT Jarše:

UNIVERZALE, Domžale

Delovna organizacija Univerzale, industrija oblačil, ima v svoji sestavi TOZD Konfekcija, TOZD Pokrivala in DSSS. Glavne dejavnosti TOZD v sestavi delovne organizacije so:

pri TOZD Konfekcija izdelovanje moške, ženske in otroške konfekcije, pri TOZD Pokrivala izdelovanje vseh vrst pokrival iz tkanin, polsti in slame. V letu 1981 je bila v TOZD Konfekcija dosežena proizvodnja 609.000 komadov raznih športnih oblačil v vrednosti 382.444.329 din. V TOZD Pokrivala je bilo izdelano v preteklem letu 940.435 komadov raznih pokrival v vrednosti 119.818.336 din. Letna po-

Od skupaj prodanih izdelkov v letu 1981 je bilo iz TOZD-a Konfekcija prodanih na domačem trgu 92 %, v izvoz 8 %, iz TOZD-a Pokrivala na domačem trgu 84 %, v izvoz pa 16 %.

V delovni organizaciji je zaposlenih 576 delavcev, od tega 498 žensk.

Opremljanje konfekcijske industrije ni v primerjavi z drugimi dejavnostmi ne zahtevno in ne preveč drago, zato redno obnavljajo strojni park in uvajajo najsodobnejše stroje s tega področja. Pri proizvodnji klobukov in slannikov je tehnološka opremljenost slaba. Stroji so zastareli in dotrajani, vsako vlaganje v to dejavnost bi bilo neekonomično. Zato prej ali slej predvidevajo ukinitve tega dela proizvodnje.

Skladno s politiko razvoja tekstilne industrije Slovenije v tem srednjeročnem obdobju ne predvidevajo nikakršne širitve dejavnosti. Načrtujejo le ureditev skladiščnih prostorov in obnovo ter modernizacijo strojnega parka. Največji problem predstavlja preskrba z reprovizivnimi materiali.

FILC, Mengeš

Letos mineva 45 let, kar je skupina družabnikov, med njimi Vrtačič in Zirovnik, ustanovila prvo jugoslovansko tovarno filca z imenom Jugofilc. Zaposlenih je bilo 6 delavcev, obratovali pa so v najetem objektu pri Jenčiču v Malem Mengšu. Leta 1946 je bila tovarna nacionalizirana, 1948 pa z odločbo vlade Ljudske republike Slovenije in podpisom tov. Mihe Marinka ustanovljeno državno gospodarsko podjetje z imenom Tovarna filca Mengeš. Leta 1954 je stekla proizvodnja v novih tovarniških prostorih, ki so jih zgradili delavci sami. V letu 1961 so nabavili prvi stroj v Jugoslaviji za proizvodnjo iglanega filca, leta 1968 pa izdelali prvo iglano talno oblogo fime-lon.

Konec leta 1976 so se delavci samoupravno na referendumu odločili za priključitev k DO Tekstil Ljubljana. K temu jih je vodilo določilo Zakona o združenem delu, ki spodbuja združevanja dela in sredstev, če to terja narava proizvodnje (ekonomska in tehnološka povezanost) s pogojem, da to neposredno prispeva k povečanju dohodka, večji produktivnosti dela in pospešenemu razvoju.

V TOZD-u Filc Mengeš proizvajajo:

Iglane polsti v količini 887 ton in vrednosti 138.813.865 din, valjane polsti v količini 693 ton in vrednosti 133.440.817 din. Surovine, ki jih uporabljajo v proizvodnji so pretežno domače — 1900 ton in le 114 ton iz uvoza. Na domači trg prodajo 90 %, na tuji 10 % svojih proizvodov. Zaposlenih je 100 delavcev od tega polovica žensk. Z opremo v proizvodnji so zadovoljni. Letos v maju so imeli otvoritev nove proizvodne hale za valjano polst. V proizvodnem programu nimajo predvidenih večjih sprememb, prizadevali si bodo, da bodo novo strojno opremo 100 % izkoristili. Največji problem je pomanjkanje deviz, ki so jim potrebne za vračanje anuitet in za nabavo surovin iz uvoza.

»MNOŽIČEN« POHOD NA RAŠICO

Sobota, 21. maj. Prijetno majsko jutro, kot nalašč za izlete v naravo. Toda vse kaže, da večina mladincev OOOZSM Induplati le ne misli tako. Od 212 mladih, kolikor jih vključuje naša osnovna organizacija, se nas je zbralo šest. »Res pohvale vredna udeležba!«

Kljub temu lahko rečem, da je bilo razpoloženje čudovito. Ob 9. uri smo se zbrali pred kulturnim domom v Mengšu in krenili proti mengeški koči, ki leži na višini 433 m, s katere je čudovit razgled na Mengeš in njegovo okolico. Mengeško kočjo vsak dan obišče lepo število rekreativcev, ki si fizične moči nabirajo na »TRIM stezi«, ki je ena izmed najlepših v domžalski občini.

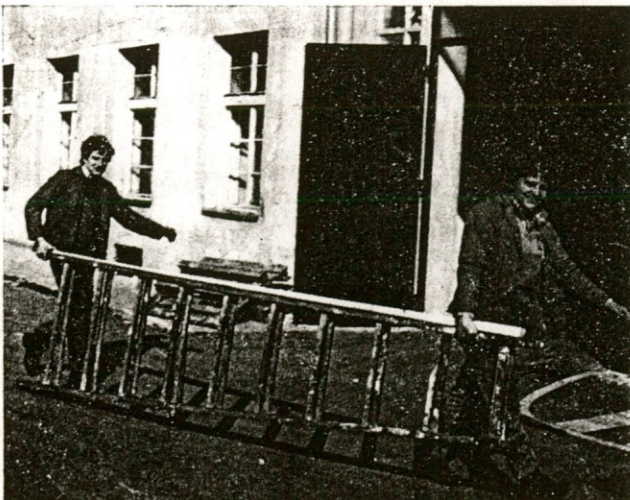
Pot nas je vodila naprej proti Dobenu, ki tudi velja za pomembno turistično točko. Kmetije na Dobenu počasi usihajo, kot gobe po dežju pa rastejo vikendi, ki jih je vedno več. Ze kar nekoliko utrujeni smo nadaljevali pot proti Rašici, prvi požgani vasi na Slovenskem (1941).

Na vrhu Rašice — pod rašiškim stolpom smo si privoščili kratek počitek, ki smo ga kot nejavni pohodniki že kar težko čakali. Vrnili smo se po isti poti in prijeten dan zaključili na mengeški koči.

Slaba udeležba nam ne sme omajati volje, da se tudi v bodoče ne bi angažirali v takšnih in podobnih akcijah.

Marjana

REDAKCIJO SMO
ZAKLJUČILI
1. JUNIJA 1983

Za vzdrževalce ni počitka

Predelna stena, ki bo ločila nove prostore računskega centra od proizvodnih obratov

obvestila iz kadrovske službe

TOZD PROIZVODNJA

Vstopi:

1. Zajc Stanislav, not. transp., prišel iz JLA dne 23. 5. 1983.

Izstopi:

1. Drčar Marjan, mikanje, izstopil 3. 5. 1983,

2. Rode Rafko, čišč. strojev, izstopil 3. 5. 1983,

3. Prelovšek Janez, kurjač, izstopil 9. 5. 1983,

4. Marinček Ivka, tkalka, upokojena 31. 5. 1983,

5. Žagar Antonija, čist. blaga, upokojena 31. 5. 1983,

6. Vidovič Sonja, tkalka, izstopila 31. 5. 1983.

TOZD KONFEKCIJA

Vstopi:

1. Osolnik Brane, del. v obr. kov. konstr., vstopil 5. 5. 1983,

2. Kuhar Božo, mehanik v OE Mokronog, vstopil 11. 5. 1983,

3. Murtić Vezira, šivilja v OE Mokronog, vstopila 17. 5. 1983,

4. Hribar Natalija, šivilja v OE Radomlje, vstopila 24. 5. 1983.

Izstopi:

1. Pichler Ljudmila, šivilja OE Mokronog, izstopila 5. 5. 1983,

2. Grm Breda, šivilja, izstopila 15. 5. 1983.

TOZD Restav. in počit. domovi

Sprememb ni bilo.

TOZD MALOPRODAJA

Sprememb ni bilo.

DSSS

Vstopov ni bilo.

Izstop:

1. Limoni Drago, ref. nabave, upokojen 31. 5. 1983.

POROČILO O GIBANJU OD ZA APRIL 1983

Vrednost točke za mesec april je znašala v btto vrednosti 0,10 din. Pregled osebnih dohodkov za mesec april 1983 za delo v polnem

delovnem času, ob normalnih delovnih pogojih in polni oceni zahtevnosti del in nalog.

Razred	TOZD Proizv.	TOZD Malopr.	TOZD Restav.	TOZD Konf.	DSSS
8000—9000	11			11	
9000—10000	36			59	
10000—11000	69			62	3
11000—12000	76	2	2	50	
12000—13000	112	4	3	36	4
13000—14000	81	12	5	17	11
14000—15000	46	4	3	9	6
15000—16000	30	1	2	4	9
16000—17000	13		1	9	8
17000—18000	7		1	2	10
nad 18000	26	4	2	9	55
Skupaj	507	27	19	268	106
Najnižji OD	8790	11482	11451	8226	10141
Najvišji OD	31216	25823	25217	29165	38538
Povprečni OD	12823	14445	14727	11697	19538

Bolniški izostanki v mesecu aprilu 1983

TOZD	Stev. zaposl.	Bolezen v %	Nesreče pri delu v %	Nega druž. članov v %	Sprem. druž. članov v %	Redni in pod. por. dopust %	Skupaj %	Izpadle ure
Proizvodnja izdelkov								
iz sintetičnih vlaken	533	5,72	0,48	1,07	0,09	2,37	9,73	9.543
Maloprodaja	28	3,14				3,57	6,71	342
Restavracija in poč. domovi	19	2,02				2,23	4,25	147
Konfekcija	286	5,41	0,24	0,95	0,06	4,59	11,25	5.918
Delovna skupnost skupnih služb	110	2,23		0,28	0,08	5,26	7,85	1.588

Povprečni izostanki za celotno podjetje: zaposlenih 976 delavcev in 2 vajenca

Izostanki zaradi bolezni 5,09 %

Izostanki zaradi nesreč 0,33 %

Izostanki zaradi nege družinskega člana 0,89 %

Izostanki zaradi spremstva 0,08 %

Izostanki zaradi rednega in podalj. porodniškega dopusta 3,38 %

Skupaj: 9,77 %

ZAHVALA

Ko sem se v prvih dneh meseca maja poslovil od svoje življenske družice

DORICE KRANJC

mi je bila vaša tolažba in izrazi sožalja v veliko uteho. Rad bi se za to zahvalil njenim nekdanjim sodelavkam in sodelavcem, še posebno iz TOZD Restavracija za podarjeno cvetje in predstavnikom IO OOS v DO Induplati. Zahvalo izrekamo tudi sosedom, posebno še tov. Pavli Matičič, ki je bila vedno pripravljena pomagati.

Hvala vsem našim znancem in prijateljem, ki so nam izrekli sožalje in jo mnogo prerano spremili na zadnjo pot.

Zalujoči mož Jože, hčerka Zdenka in sin Jožko

ZAHVALA

Ob izgubi dragega očeta **PETRA ČIČICA** se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem za izraze sožalja in prejeto denarno pomoč.

Hčerka Mira Topić

POROČILI SO SE:

1. Ules Mimi, tekst. tehnik, poročena Fajdiga,
2. Mikec Marinka, šivilja, poročena Kuhar,
3. Tratar Alenka, šivilja, poročena Seban,
4. Koderman Branka, del. v konf., in Hribar Sandi, kov. konstr.

Izdaja v 1500 izvodih DO INDUPLATI Jarše r. o. Uredniški odbor: Darja FORTUNAT, odgovorni urednik. Hilda FRELIH, Gordana GARDASEVIČ, Katja KHAM, Vida KOŽELJ, Maks LAVRINC, Marjan MALI, Matjaž PAVLIN, Kristina PUNGERČAR in Franci VELEPEC. Natisnila tiskarna Učnih delavnic v Ljubljani. Konoplan je oproščen plačila prometnega davka z odločbo Sekretariata za informacije SRS (421-1/72 od 8. 4. 1974).